

ZBORNİK

-- SVEČENIKOV SV. PAVLA --

IN ZAJEDNIC S. J.

Letnik IV.

Št. 12

Izhaja

1. dne vsakega meseca

Uredništvo in upravništvo :
Gorica,
Riva Piazzutta 18.

V GORICI, 1. oktobra 1924

Izdaja Zbor svečnikov sv. Pavla. Urejuje Stanko Stanič, kurat
Tisk „Zadružne tiskarne“

TEOD. HRIBAR, NASLEDNIKI

GORICA — CORSO VERDI (hiša Centralne posojilnice)

Velika izbora češkega in domačega sukna, najbogatejša izbora češkega platna in perila „Jäger“. Zaloga cerkvenih preprog in drugih potrebščin.

Cene zmerne!

Postrežba točna!

BAŠIN ANTON - GORICA

PIAZZA S. ANTONIO 9

Priporoča preč. duhovščini svojo mizarsko delavnico. Popravlja in izdeluje cerkvene omare, sprejema dela vseh cerkvenih mizarskih potrebščin.

LASTNA DELAVNICA V SOLKANU!

ZLATAR IN SREBRAR
FRANC LEBAN
:: GORICA — VIA DUOMO ::

Izdeluje in popravlja vse cerkvene srebrne in kovinaste predmete :
- - moštrance, kelihe, ciborje itd.

POZLAČUJE IN POSREBRUJE.

Priporoča se preč. cerkvenim predstojništvom.

:: DOBRO ZNANA TVRDKA ::
ANDREJ MAVRIČ
GORICA, Via CARDUCCI 3

Priporoča preč. duhovščini svojo bogato zalogo črnega sukna za talarje, suknje itd. — V zalogi ima različne izdelke čeških tkanin, cerkvene preproge itd. itd.

- **LASTNA KROJAČNICA!** -

ZBORNIK

SVEČENIKOV Sv. P. in ZAJEDNIC S. J.

Uredništvo :
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Izhaja :
1. dan vsakega meseca.

*Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis
placuit Deo, et inventus est justus: et in
tempore iracundiae factus est reconciliatio.*

Zbor sobratom v razmišljenje ob sedemdesetletnici prevzvišenega nadpastirja, dr. ja Franciška B. Sedeja.

Dragi sobratje! 75 let življenjske borbe, skoraj petdeset let mašništva, 18 let škofovanja — to so številke, ki nam stopajo pred oči in duha ob sedemdesetletnici našega ljubljenega vladike. Te številke so tako polne vsebine, da ne moremo mimo njih, ne da bi se vanje nekoliko zamislili.

Ne bomo poudarjali pokolenja našega nadpastirja, niti ne njegove vzorne vestnosti tekom gimnazijskih in visokošolskih služb na Dunaju, v goriški bogoslovnici in stolnici; to pot bomo šli tudi mimo njegovih velikih zaslug za reformo cerkvenega petja, mimo monumentalnega deškega semenišča, te glasne priče velike skrbi našega vladike za duhovski naraščaj, in mimo toliko drugih nevenljivih zaslug, ki si jih je nabral ta stebel katoliške cerkve tekom svojega pastirovanja v naši škofiji.

Pred našim duhom stoji danes nadškof dr. Francišek B. Sedej predvsem kot izrazita, vseskoz klena osebnost pravega kat. duhovnika in škofa.

Ko je nastopil svojo nadpastirsko službo, je v pismu do duhovščine izpodbujal bogoslovne profesorje s svetopisemskimi besedami: »Ponite lucernam vestram non sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt« (Mat. 5, 15). Kar je učil in svetoval, to je vedno tudi sam delal. »Coepit facere et docere« (Dej. ap. 1, 1). Postal je zlasti duhovščini pravi svetilnik, ki je svetil in sveti dosledno in stanovitno tudi danes nam vsem, ki smo izročeni njegovemu očevskemu vodstvu in skrbi.

Oglejmo si nekoliko značilnih potez njegovega duhovskega značaja.

Ponižen služabnik božji. Takoj ob nastopu svoje pastirske službe se je živo zavedal, da je le skromno orodje v rokah božjih, da je bil povišan v škofa »nullis meis meritis, sed sola dignatione misericordiae suae (Dei)«. Nikakor si ni domišljal, da bo s svojimi osebnimi, naravnimi vrlinami v kraljestvu božjem kaj posebnega ustvaril, ampak bal se je, da bi njegova človeška revščina ne ovirala delovanja Duha božjega, čigar izbrano orodje je postal. »Profitens meam incapacitatem et miserabilitatem non venio ad vos in «sublimitate sermonis aut sapientiae», sed ad instar S. Pauli ad Corinthios scribentis,« in infirmitate et timore et tremore multo« (1 Kor. 2, 1—3). Visoke škofovske časti ni sprejel iz rok božjih kot posebno odlikovanje, ampak kot težko in odgovorno breme, radi katerega bo dajal strog odgovor. »Acquiescens,« pravi, »divinae Providentiae repetam cum Thoma a Kempis: Suscepi, Domine, suscepti de manu Tua crucem et portabo eam usque ad mortem sicut impii suscipi mihi!«

Pobožen duhovnik. Čim bolj se je naš vladika vedno zavedal, da je le nevredno orodje božje previdnosti, tem bolj je kot pobožen duhovnik is-

kreno dvigal svoje roke k Bogu za razsvetljenje in moč. V pismu, ki ga je pisal duhovščini, poudarja med drugim prav posebno tudi to, kako naj vsi prav intenzivno negujemo duhovno življenje. A capite incipit corruptio, a capite incipiat reformatio! In to reformo pričakuje od duhovske pobožnosti, ki naj se javlja zlasti v vestni pripravi na »strašno daritev sv. maše«, v skrbni vsakdanji meditaciji, v zbrani molitvi brevirja, v vsakdanjem rožnem vencu, ki naj ga opravljamo skupno z vsemi domačimi. Vedno je priporočal »Družbo duhovnikov častivcev,« pogosto spoved, češčenje presv. Srca Jez. in blažene Device Marije. Pospesheval je z vso gorečnostjo tudi naše »Zajednice presv. Srca« itd. V omenjenem pismu pravi, da so naloge duhovnikov zelo težke, da jih moremo le z božjo pomočjo izpolniti in da se moramo pravzeto drug drugega z molitvijo podpirati. »Orate pro invicem, ut salvemini multum enim valat oratio iusti assidua« (Jak. 5, 16). In kar je naš vladika vselej polagal svojim duhovnikom na srce, to je on sam najprej vestno izvajal. Kdor ga pozna pobilže, bo pač moral pritrđiti, da je njegova iskrena, globoko verna in neomajno zaupna pobožnost občudovanja vredna. Pa ne le občudovati, ampak tudi posnemati moramo našega vladiko zlasti v njegovi ljubezni do evharističnega Jezusa, ki je vir vseh milosti ter neizčrpna zakladnica vseh čednosti, ki jih kot dušni pastirji potrebujemo. »Quanta lumina,« pravi, »quot pili affectus, quanta cordis gaudia et solatia, quot gratiae in hoc fonte gratiarum percipiuntur, scit solummodo ille sacerdos, qui hoc expertus est.« Naš vladika izkuša to in naša želja je, da bi vsi duhovniki isto izkušali vsak dan.

Sv. stolici brezpogojno vdan. »Jaz sam se moram podvreči oblasti sv. katoliške cerkve, njenim naukom, njenim naredbam in sklepom, njenemu vidnemu poglavarju,« tako je zapisal naš vladika v svojem prvem pastirskem listu. In če je v pismu do duhovščine poudarjal glede pokorščine napram svojemu škofu svetopisemske besede: »Vir obediens loquetur victorias« (Preg. 21, 28) ter ne druge: »Itaque, qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt« (Rim. 13, 2) — si je to besede predvsem sam zapisal globoko v dušo glede pokorščine do sv. stolice Sobratje, kdo izmed nas ne ve, da je ta pokorščina zahtevala od našega častitljivega nadpastirja že prav velike žrtve? Njegova ljubezen do brezpogojne, skoroda slepe pokorščine se je morala ponovno že preizkušati in v strašnem ognju. A on je pokoren in bo pokoren, ker je sam Sin božji postal pokoren do smrti in ker »vir obediens loquetur victorias.«

Spoštovanje do svetne oblasti. Vsi vemo in bemo skoraj vsakdan besedičenje nekaterih brezvestnih hinavcev, ki bi radi v nekaterih listih raz-

vpili našega vladiko za uradnika nekdanjih avstrijskih vladarjev. Značilno je, da ne najdemo ne v prvem pismu do duhovščine in tudi ne prvem pastirskem listu, ko razvija novi nadškof svoj program — niti ene besede o vdanosti in pokorščine do avstrijski cesarjev ali o avstrijski domovini. Le eno, večno domovino je imel naš vladika vedno pred očmi, svetno pa le v toliko, v kolikor večno podpira. Če je pa v dnevih preizkušnje bodril vernike k zvestobi do domovine in pravne svetne oblasti, je ravnal tako, kakor mora vsak kot škof in duhovnik ravnati, tako, kakor zapoveduje sam apostol Pavel: »Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit: Non est enim potestas nisi a Deo: quae autem sunt, a Deo ordinatae sunt. Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit (Rim. 13, 11-2). In danes spoštuje sedanjo. Razlika je v tem, da to spoštovanje danes zanj veliko bolj preizkušeno kot takrat, ker mu svetna oblast v nastavljanju duhovnikov dela ovire, ki jih prej ni poznal. In vendar je lojalen, in vendar trpi in potrpi. Usojamo si trdit, da je stokrat bolj lojalen državljan, kot so oni ostudni hujskači in hinavski lovci na časti in visoka, nezasužena mesta, ki bi ga radi očrnili pri tisti vladi, ki bi si alhko čestitala, ako bi imela v visokih krogih prav mnogo tako zvestih državljanov kot je prav on. Prepričani smo, da si njegovi nasprotniki sami sebi pišejo obsodbo.

Narodno pravičen, zares katoliški vladika. Radi dveh narodnosti naše škofije je prav vladanje te škofije za nekak preizkušni kamen katoliškega duha, vsakodobnega vladike. Msgr. dr. Frančišek B. Sedel je v tem pogledu idealen; nobena teoretika, kje šele praksa, bi ne mogla predočiti boljšega vzora, že v prvem pastirskem listu poudarja: »Tudi nočem delati nikomur krivice ali biti enostranski v kateremkoli oziru; saj ste vsi brez razlike narodnosti, stanu in strank moji sinovi, moje ovčice. V kat. cerkvi ni, kakor pravi apostol narodov, »ne Jud ne Grk, ne sluga ne svobodnik, ne mož ne žena. Zakaj vi vsi ste eden v Kristusu Jezusu. (Gal. 3, 28). Še več lahko trdimo! Da bi ne dal niti najmanjšega povoda, za kako domnevo, da zapostavlja vernike ali duhovnike italij. narodnosti, je bil proti naravnem nagnenju velikokrat strožji do Slovencev, kot pa do Italijanov. Še več, včasih je iz tega tenkovestnega stremljenja po pravičnosti dal prednost Italijanom pred Slovenci, dvignil je do odličnih mest manj vredne, ki mu izkazujejo svojo hvaležnost s tem, da jih niti častiliva starost našega vladika ne odvrta od ogabnih natolčevanj in najkrivičnejših napadov proti možu, brez katerega bi bili ostali »homines obscuri«, kar edino bi po vsej priliki zaslužili. Ta skrajna narodna pravičnost našega ljubljenelega nadpastirja prav žarko osvetljuje vso tragiko napadov na njegovo osebo, ki se vršijo v znamenju narodne pravičnosti. V pismu, ki smo ga že večkrat omenili pravi Prezvizišeni: »... et ego gladium porto censurarum. Nolite me lacerare, ut illud e vagina educam in vestram perditionem.« Ne samo slovenskih ampak tudi ogromna večina italijanskih, med njimi najboljših duhovnikov občuduje neizmerno potrpežljivost goriškega nadpastirja...

Skrb za verno ljudstvo. »Nil divinius, nil magis Deo acceptum quam cura animarum. Rapere animas mundo, dare Deo, proprium est sacerdotis (S. Anselm.).« Tega se je naš vladika vedno zavedal. Zato je vedno izpodbujal duhovnike k dušnopastirski gorečnosti in dajal navodila, kako dvigniti versko vneto med verniki. Posebno so mu pri srcu verske mladinske organizacije. Duhovnike je izpodbujal že pred 18. leti: »Istitute associationes et sodalitates pro excolendis juvenibus et puellis, congregationes Marianas, consociationes a S. Familia, Tertium Ordinem S. Francisci, divulgare libros et ephemerides catholicas.« Odlično pozornost je posvečal vedno ljudskim misijonom. Pravtam pravi: »Curate, ut singulis septem nel saltem decem annis S. Missio celebretur.« »Večno čestčenje« je tudi on uvedel v našo škofijo. Izpodbudno je, če slišimo, da se naš vladika tako rad pokaže ob sklepu ljudskih misijonov ter skuša s svojo pričujočnostjo verno ljudstvo še bolj vneti. Kako vestno izvršuje svojo vizitacijsko dolžnost, vemo vsi prav dobro. Občudovanja je vredno njegovo prizadevanje, da bi ob priliki birmskih potovanj z dobro pripravljenimi govori navdušil verno ljudstvo za vse lepe krščanske čednosti.

Skrb za duhovnski naraščaj. Izmed vseh številnih skrbi našega slavljenca pač lahko imenujemo skrb za duhovski naraščaj kratkomalo »did Sorge«. Bogoslovce imenuje »spes mea et soboles laeta Ecclesiae sanctae Dei.« Vedno bodri profesorje, naj posvetijo vse svoje moči, da bi vzrastle iz semenišča rod zares učenih in pa čednostnih duhovnikov. »Formate in eis non tam intellectum quam voluntatem et cor... Virtus est enim supra scientiam (Eccl. 24, 13), virtus luminare maius, scientia luminare minus.«

Toda potrebna je predvsem skrb za dečke. Zato pa vidimo moža - vladiko ki si ne da pokoja, dokler se ne dvigne skoroda čudež naše škofije, naše veliko »malo semenišče«. Dvignilo se je v razmerah, ki nikakor ne sličejo današnjim. Bog ne daj, da bi ona stavba postala »anahronizem« — ali celo, da bi milijoni vinarjev pobožnih vernikov postali orožje zoper naše ljudstvo samo. Želimo, da bi Bog to preiškušnjo odvrnil od dovolj preizkušane nadpastirja.

Neumorna delavnost. Ako bi mi duhovniki vsi toliko delali kot naš vladika, bi moral biti pogled v naše duhovne vinograde pač razveseljivejši. Homo nascitur ad laborem, tako misli in dela naš prevzvišeni duhovni oče. Ne zgodi se nobena le količikaj pomembna stvar v dušnem pastirstvu, naše škofije ne da bi se smatral za dolžnega, da sodeluje — tako razvit je v njem čut odgovornosti. Le kratak in bežen pogled v škofijsko pisarno in v njegovo osebno delavnico pa se moramo vprašati: odkod jemlje ta sedemdesetletni toliko moči in energije. Koliko dela je treba že samo za urejevanje in spisovanje škofijskega glasila!

Bodi dovolj, čeprav bi lahko še mnogo pisali in razmišljali.

Tridentinski koncil pravi v 22. seji 1. poglavju o reformaciji: Nihil est, quod alios magis od pietatem et Dei cultam assidue instruat, quam eorum

vita et exemplum, qui se divino ministerio dedicarunt. Quum enim a rebus saeculi in altiore sublati locum conspiciantur, in eos tamquam in speculum reliqui oculos conliciunt, ex iisque sumum quod imitentur.

In danes, ko se preliva sedemdeseto leto starosti našega nadpastirja v večnost, smatramo za svojo sveto dolžnost, da se Predobremu Najvišjemu zahvalimo za milost tako sglednega in kristalno čistega vladike. Duhovščina goriške nadškofije mora pač hvaležno priznati, da se že 16. leto pred njo blesti ogladalo, iz katerega lahko povzame prav mnogo posnemanja vrednih čednosti, brez katerih ne more biti dobri pastir.

Hvala tudi Vam, Prezvzišeni vladika, kajti ozirom na svoj plemeniti zgled pač lahko tudi Vi na večer svojega življenja molite s Kristusom, kakor

ste želeli v svojem prvem pismu do duhovščine: »Cum essem cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi, custodivi: et nemo ex eis perit... (Joan. 18, 12), če se je oziral na vaše besede in dejanja.

Vsi duhovniki »Zbora svečnikov sv. Pavla« se Vam hočemo oddolžiti s tem, da Vas bomo vedno in v vsem podpirali — z molitvijo in zvestim dejanjem. Naj Vas napadajo in zaničujejo celo taki, ki so uživali vašo posebno naklonjenost, naj se svet in pekel združita zoper vas, mi slov. duhovniki se bomo zvesto kot doslej borili z Vami za stvar Kristušovo in za Vašo čast, ne zato, kakor da bi bili od Vaše strani deležni kdaj kake prednosti pred duhovščino ital. narodnosti, ampak zato ker smo značajni katoliški duhovniki in hočemo taki do smrti ostati.

L. Cigoj.

Odmevi iz Loga.

Nimam namena opisovati tu vseh podrobnosti in zanimivosti tega zares veličastnega in sijajno uspelega shoda Marijinih družb. Čitali smo o tem že drugod in bomo še v Bogoljubu in morda še kje. Le par stvari naj omenimo, ki specijelno nas duhovnike bolj zanimajo.

Dan 3. septembra v Logu nam je prinesel zelo razveseljiv dokaz, da marijanska ideja zanima in vleče, da vedno bolj prodira med ljudstvo in ima mnogo prijateljev v deželi. Dasi je bila prireditev na delavnik in prikrojena le za Marijine družbe, je vendar prihitelo poleg organiziranih Marijinih otrok na slavilce še mnogo drugih pobožnih romarjev in častilcev Marijinih, moških in žensk. V častnem številu so pristopili k sv. zakramentom, z zanimanjem poslušali govore in se rade volje uvrstili v veličastno sklepno procesijo. In kakor iz vseh drugih skupin, se je tudi iz moških vrst čula glasna in ubrana molitev. Lepa slavnost je morala zelo močno vplivati nanje, ker smo že iz več okoliških vasi dobili obvestilo, da so moški vprašali: »Kdaj boste pa za nas kaj podobnega priredili? Takrat bomo pa še vse lepše napravili.«

Kako lepo se slišijo taka vprašanja iz moških in fantovskih ust. Pa saj so se že takrat lepo izkazali. Od blizu in daleč so prišli zraven, okoliški fantje pa so razen tega še drage volje in brezplačno pomagali pri kinčanju v cerkvi in izven cerkve. Čast jim!

Na svoja ušesa sem iz fantovskih ust slišal pa tudi tole tožbo: »Vsi se brigate samo za ženske, za moške se pa nobeden ne zmeni.« In vesel sem bil te fantovske nevolje, saj bi je bil vsak izmed nas. Zdi se, da smo se moških vendar le preveč bali. Odmevi iz Loga, klic iz Črniča po romanju na Sv. Goro, glasen odziv iz gor in iz cele dežele pač jasno dokazuje, da so tudi mladeniška srca zahrepenela po verskih prireditvah in po izrazitejšem verskem udejstvovanju. Če sploh kaj, nas mora to deistvo srčno veseliti. Zdaj vemo, da se smemo tudi moškimi čisto odkrito in zaupljivo približati, ne da bi še nadalje v strahu in bojznosti tiptali, ali se bodo odzvali ali ne.

In povedal sem dobremu mladeniču, da smo že ob priliki shoda Marijinih družb resno mislili tudi na moško romanje v Log. Črniška in vipavska zajednica ste bili že izdelali podroben načrt. Tudi dan je bil določen in sicer na nedeljo pred loškim shodom t. j. dne 31. avg. t. l. Vse je bilo dogovorjeno in le zaradi tehničnih ovir smo morali odnesti moško romanje na pomlad svetega leta. Pa hvala Bogu! Sedaj se že pripravlja skupno mladeniško romanje na Sv. Goro. Mladeniči cele dežele bodo imeli priliko, da javno pokažejo, koliko smisla in resne volje imajo za pobožne vaje in strogo verske prireditve. Storimo vse, da bo dan časten za naše mladeniče, ker ravno ta prireditev bo lahko neprecenljivega pomena za ves nadaljni razvoj in poglobitev verske misli med moško mladino.

Te poglobitve si močno želi tudi Prezvzišeni. V Logu — pri pogledu na številne vrste žen in deklet — je izrazil to željo in nasvetoval apostolstvo mož in mladeničev in kjer so tla dovolj ugodna, tudi Marijine družbe za mladeniče. Ta dvojna verska organizacija naj bi bila kakor žlahtni cepiči za prosvetno in vse druge katoliške organizacije. Dvigala naj bi moštvo iz sodobnega materializma in plačnosti.

Sveto leto nam bo nudilo pač najlepšo priliko, da posvetimo tudi moškimi svojo posebno skrb. Če je potekalo letošnje leto v znamenju Marijinih družb in sicer v prvi vrsti za žene in dekleta, naj poteka sveto leto zlasti še v znamenju apostolstva mož in Marijinih družb za mladeniče. To bodi naš homagij Prezvzišenemu ob Njegovi sedemdesetletnici. Po napornem birmovanju na Bovškem in Kobariškem je Presvetli skoro naravnost prihitel v Log in prevzel pontifikalno sv. mašo, se udeležil ure molitve za prospeh Marijinih družb v deželi in vodil veličastno procesijo. S tem je pač na najizrazitejši način dokumentiral svojo veliko ljubezen do Marijinih družb in željo, kje bi rad videl zbrano mladino svoje nadškofije. Presvetlega je očitno silno veselilo veliko število duhovnikov — okrog 80 — domačih in s Tržaškega ki so tem pokazali svojo požrtvovalno pripravljenost za razširjanje Marijinega kraljestva potom Mar. družb. In bilo bi nas še več, da ni mnoge zadrževal euharistični kongres v Tolminu, Tržačane pa kano nična vizitacija skofa Fogarja.

Naj se prikaže torej nad vso našo deželo ono veliko znamenje, žena obdana s solncem in luna pod njenimi nogami in naj pokaže tudi našim moškim blaženi sad svojega telesa — Jezusa — ki naj jih potegne in priklene nase.

Nikar torej ne obstojmo pred moškimi, kakor da bi se jih bali, ampak zaupno se jim približajmo in začnimo na celi črti s prvo nedeljo v mesecu. Treba pa, da začnemo zares vsi sicer se je bati, da passerse solitarii kmalu omagajo in se izgubijo. Dajmo moškim ta dan vso prednost pri spovednici. In da bodo imeli ugodnejšo priliko za sv. spoved, morda bi zares od časa do časa zamenjali s sosedi duhovnijo za en dan. Tako bi bil v dveh duhovnijah hkrati tuj spovednik in tuj govornik.

Če je Log tako mogočno vplival na moške, je lahko umevno, kako so ga bile šele vesele številne čete Marijinih otrok. (Beri »vtise iz Loga« izpod peresa Marije R. v zadnji številki Čolnica!) Pa tudi nedružbenicam je močno imponiral. Gruča deklet iz neke vasi v Brdih je po povratku izjavila domačemu gospodu: »Bog varuj, da bi se ne bile vdeležile! Silno lepo je bilo.«

Po vsem tem smemo upati, da se je dobro seme vzgleda in besede iz Loga zaneslo na vse kraje naše dežele in bo počasi tudi vzkliko in pognalo. Veseli moramo biti že samo dejstva, da se polagoma povsod ustvarja javno mnenje v prilog Marijinih družbam. Do sedaj jim je bilo po večini nasprotno.

Naj povdarim! Podobne vtise kakor iz Loga, smo bili odnesli na praznik vnebovzvetja Marijinega tudi iz Komna — ob priliki skupnega kraškega romanja k Mariji Devici v Beršlanu. Tudi tam ljudstva iz vsega Krasa kakor ob lanskem evharističnem kongresu. Romanje je imelo prikriti namen ustvariti nekaj podlage za Mar. družbe na Krasu. Ta namen je prišel od očitnega izraza še posebno pri popoldanskih govorih, pa nismo opazili, da bi bil odbijal. Pravijo sicer, da so na Krasu trda tla in morda je tudi res, kar je omenil govornik pri slovesni sv. maši, da skriva Kraševac svojo plemenitost globoko v srcu, kakor Kras svoj marmor v globinah, pa ta dan je kraško ljudstvo odkrilo vso svojo veliko ljubezen do Marije. Za velik pozitivum v zadevi Marijinih družb pa smatram že samo to dejstvo, da ni bilo doslej še od nikoder slišati nasprotnih glasov in zabavljanja. Sicer pa se tudi že nekaj giblje. To nam jamči, da bo polagoma tudi na Krasu prodrla marijanska ideja in da smemo zaupno na delo za njeno uresničenje. Vendar brez forciranja in pa preudarno! Čim spontanejšje in čim manj neprišljeno bo marijanska misel prodrala, tem trdnješa tla bo zadobila in tem gotovejše se bo povsod držala. Duh je, ki oživlja in ne število, še manj pa pritisk ali le zgolj zunanji videz. Ta prej ali slej zgine in na razvalinah je težje zidati nego graditi na novo. Kjer je Marijina družba enkrat diskreditirana pri ljudstvu, je ni več lahko zopet dvigniti do ugleda in prave veljave. Tudi tu velja: »Raje drži ga kakor lovi ga!«

Kar smo tu povedali glede snovanja in vodstva Marijinih družb, velja za vse kraje. To treba povsod resno uvaževati, ako nočemo, da se nam bo

začela nekega dne zgradba Marijinih družb hkrati in rušiti. Hkrati na široko, pa tudi na globoko!

Če smo pred kongresom molili za dober uspeh, nadaljujmo sedaj z gorečo molitvijo, da bi seme, sejano v Logu pognalo in povsod sad obrodilo, zlasti pa tudi, da bi se sadovi ohranili.

Iv. M—a.

Zvonovi iz srednje Italije.

Pred meseci sem šel na Kras preizkusit zvonove iz zvonarne Pasqualini iz mesta Fermo v Markah (srednja Italija). Prav rad sem se odzval vabilu, ker nisem imel doslej prilike poznati zvonove iz nižje Italije. Izjaviti pa moram žal takoj, da sem bil neugodno iznenaden. Pričakoval sem vse drugo in sicer iz dveh vzrokov: 1. Tvrdba sama se na svojem opravljenem katalogu ponaša z letnico 1715 kot letom svoje ustanovitve. Nad 200 let stara tvrdba bi si bila že mogla pridobiti mnogoštevilnih, v zvonolitju toli potrebnih dragocenih izkušenj. 2. Posebno spretnost smemo zahtevati ravno od italijanskih zvonarjev; saj se je začelo zvonstvo najprej razvijati v srednji Italiji ter se je od tod razširjalo po drugih evropskih deželah. Zdi se pa, da so šle te velike ugodnosti mimo Pasqualinijeve zvonarne brez uspeha, kajti ne da se misliti, da se ni potrudil poslati v naše — zanj nove — kraje kolikor možno kaj dobrega. In to, kar je poslal, ni dobro.

Čudno je pred vsem njegovu sporočilo, da imajo poslani zvonovi glasove: d^1 , fis^1 , d^1 — katere glasove mu je cerkv. predstojništvo naznanilo od prejšnjih zvonov — kar pa nimajo res, ampak poslani zvonovi imajo glasove: e^1 , gis^1 , ais^1 . Prejšnji zvonovi so bili ljubljanski (Samassovi), kot taki so tehtali circa 2450 kg; Pasqualinijevi enakih glasov — kot kaže katalog — tehtajo 2055 kg; poslanim zvonovom je Pasqualini naznanil težo 1922 kg, ker pa niso d^1 , fis^1 , a^1 , ampak e^1 , gis^1 , ais^1 , jim prisojajo Pasqualinijev katalog težo 1505 kg in le to morajo imeti, ker so tenki, t. j. prav lahkega težkega sistema. Cerkv. predstojništvo je Pasqualiniju naznanilo željo, da hoče imeti glasove: d^1 , f^1 , g^1 , ti bi bili po njegovem katalogu tehtali 2305 kg, torej bi bili še vedno poldrugi kvintal lažji kakor prejšnji ljubljanski in bi bila že s tem cerkev za toliko bron na škodi. Je pa pri poslanih zvonovih na škodi za 945 kg, kar znaša nad 13.000 lir. To ni prav! L'Opera di Soccorso je kot zastopnica vlade obvestila naša cerkv. predstojništva, da dobijo cerkve zopet enako težke zvonove kot so jim bili vzeti v vojni. Tu se pa cerkvi uzeli malodane skoraj polovico prejšnjega bron, kajpada ne na dobro zvonarju.

Pa da bi bilo vsaj to malo, kar se pošilja našim cerkvam, splošno dobro! A žal tudi tega je prav malo. In od tega daleč oddaljeni so tudi ti trije Pasqualinijevi zvonovi.

Očividno je nameraval zvonar uglasiti zvonove v velikem trizvoku kot so bili prej. Seveda en glas višje, da je šlo manj zvonovine, torej e^1 , gis^1 , h^1 .

Ni se mu posrečilo: namestu h^1 je izšel iz liva ais^1 , torej kar pol glasu nižji. Nastal je peterozvok z izpuščeno primo in kvinto, skrajno razburljivo soglasje. Toliko o intonaciji!

Glasovno vsebino zvonov počitujate ta-le razpredelnica:

Udarni glas	brenčalni glas	oktava pod krilom	terca nad krilom
l^1	$l^1 - \frac{5}{16}$	$l - \frac{2}{3}$	$g^1 + \frac{1}{8}$
gis^1	$gis^1 - \frac{1}{8}$	$gis + \frac{3}{2}$	$h^1 - \frac{1}{8}$
ais^1	$ais^1 - \frac{1}{8}$	$ais + \frac{3}{2}$	$cis^1 + \frac{1}{4}$

Drugi razpredelek kaže, da nista glavna glasova (udarni in brenčalni glas) enoglasna kot morata biti v dobrem zvonu; pri vseh je brenčalni glas nekoliko nižji.

Podkrilni glas ni v nobenem zvonu spodnja oktava glavnega glasu, v velikem zvonu je nona, v malih dveh pa seksta.

Ciste male terce, ki je najzanesljivejše zagotovilo harmoničnosti višjih alikvotnih glasov, tudi ni; v velikem in malem zvonu se nagiblje bolj proti veliki terci, v srednjem zvonu pa bolj proti veliki sekundi.

Vlomki v razpredelnici so vidni znaki neugodne veljave zvonov, čim manjše so razlike, označene s temi ulomki, in čim manj je teh ulomkov, tem boljši je zvon. In teh ulomkov so Pasqualinijevi zvonovi polni in še kako izdatnih!

Najslabši od teh zvonov je mali zvon; njegova spodnja seksta preglša v brenčanju celo glavni brenčalni glas, kar daje celotnemu glasu znak nekakega neprijetnega mrmranja. To slišnostno nezazmerje bo tudi vzrok, da ima ta zvon proti tovarišema zelo kratko, 50 sekund trajajoče brenčanje.

Oblika zvonov je podolgata, ki nam pade takoj v oči, ker je v naših krajih nenavadna. Navpična višina naših zvonov znaša tri četrtinke ali kvečjemu štiri petinke dolgosti premera, v Pasqualinijevih zvonovih pa nad sedem osmink. Taka oblika je neugodna za zvonik, ker imajo dolgi zvonovi večji in silnejši razmah.

Z zvonovi so došli kratki in lahki kemblji kot so bili navadni v XVIII. stoletju ter so še v navadi v Italiji. Tam doli namreč vihtijo zvoneče zvonove v celem krogu, pri nas pa le v polkrogu, zato so njih kemblji kratki ter nimajo niti polovice teže naših kembljev. Taki kemblji niso porabni za naš način zvonjenja, zato je moralo cerkv. predstojništvo dati napraviti nove kemblje. Spodobilo bi se pa, da bi se zvonarji iz nižje Italije nekoliko pobrigali za naše navade in tako prihranili našim cerkvam nepotrebne stroške.

Najmanj zadovoljiva so obesila kembljev. Tako so se obešali kemblji pred 13 stoletji, zares, monter ni mogel iti dalje v primitivnosti! Zvonar — in to je tudi njegova krivda — je vilil v avbo konca

železnega kolca, upognjenega v obliki polkroga, kakor vidimo pri ročnih zvončkih, in monter je okoli tega zaokrožka in kembljevega ušesa ovil in zapel usnjati jermen in obesilo je bilo dovršeno. Vrhunec pristnega šušmarstva! Ploskev jermena je ravna obesilno železo pa zaokroženo. Kako silno trenje mora tu premagovati nihajoči kembelj in kako kmalu se pregulita robova jermena — ker le ta slonita na železnem krožku! Če ni kembelj prav usmerjen po nihalni smeri zvonu, je pri takem obesilu vsako uravnavanje izključeno. Tako obsilo onemogočuje tudi obrnitev zvonu, ko se čez leta obrabi na udarnih licih. Tu je neizogibna preuredba obesil kot sem pisal v »Zborniku«, letnik III. štev. 10—11 in — kakor se mi je že v zvoniku obljubilo, se to tudi zgodi.

Da ne pusti ta ocena pregrenkih vtisov, dostavljam k sklepu, da je liv teh zvonov še dovolj čeden in da so ti zvonovi vsekakor boljši kakor jekleni.

Virgilij Šček

Borba za izmenjavo predvojniških obveznic.

Na Primorskem imamo precej cerkev in drugih javnih bitij, ki se že šest let borijo za izmenjavo predvojniških obveznic. Obveznice, ki so last cerkva, katere spadajo pod jurisdikcijo ljubljanskega škofijstva, so bile na predpis ordinariata že majnika 1915. deponirane v Ljubljani. Ko se je v Jugoslaviji vršilo splošno žigosanje, so prepečatili tudi te obveznice, kar je bila posledica pomanjkljivih vladnih odredb. Navzlic temu dovršenemu dejstvu je zakladno nadzorništvo v Trstu javilo dekanijskim uradom (vipavskemu na pr. 25. marca 1921. pod šifro divisione H—4 št. 19.937), da bo laška vlada vse onstran meje nahajajoče se obligacije priznala, ako jugoslovanska vlada da izrecno izjavo, da anulira jugoslovanski žig, to je da ga smatra, kakor da bi se ne bil izvršil. Take izjave pa belgrajska vlada ni marala dati. Na protest proti žigu je jugoslovanska vlada (8. majnika 1921.) odgovorila, da se protest odbije, češ da so morale biti obveznice žigosane po teritorialnem principu.

Glede na obveznice, ki so bile deponirane v Avstriji in na Nemškem, je bila izdala rimska vlada predpise, kaj je treba storiti glede protesta ter za zamenjavo obligacij; zastran obveznic v Jugoslaviji pa vlada ni črhnila.

Razni činitelji so se tedaj obrnili na vipavskega rojaka dr. ja Franceta Ježa, ki stanuje v Belgradu. In res se je neprestanemu drezanju dr. ja Ježa posrečilo, da je jugoslovanska vlada obljubila, da se odprto vprašanje reši pri trgovskih pogajanjih med obema vladama.

Med tem sem bil podpisani osebno v Beogradu, kjer sam urgiral rešitev visečega vprašanja po željah interesiranih bitij (cerkve vipavskega, idrijskega, trnovskega ter postojnskega dekanata, Rihtenberga, idrijske občine itd.) Kasneje sem prejel od dr. ja Franceta Ježa sporočilo, da je jugoslo-

vanska vlada ugodila naši želji, anulirala svoj žig ter odposlala obveznice v poslaništvo v Rim, da jih izroči laškemu zakladnemu ministrstvu, kar se je tudi zgodilo.

Kmalu nato sem se mudil v Rimu, kjer sem se skušal poizvedeti, kje so obligacije. Na ogromnih skrinjah nekega hodnika v palači denarnega ministrstva sem videl velike skladovnice vrednostnih listin in drugih aktov (vse brez nadzorstva!), toda do naših obligacij nisem prišel. Ravnotako mi ni znal dati noben uradnik kakega obvestila o zadevi; glavni ravnatelj Rossini je bil tedaj v inostranstvu, nadzornik Cappello pa v Napoliju.

Tik pred razpustom rimske zbornice mi je dr. Jež izročil v Beogradu prepis pisma rimskega poslanika Antonijeviča (štev. 1367. dd. 12. 11. 1923.) Poslanik Antonijevič obvešča beograjsko vlado, da je prejel pismo od ministrstva 11. sept. 1923. štev. 6. 765 s prilogo, v kateri mu je ministrstvo poslalo 236 komadov — obveznic avstrijskih predvojnih posojil. G. Antonijevič pa izrecno imenuje ta bitja »parohije dekanata Vipave, Idrije i Postojne« ter navaja »za parohiju Košana 17 komada u nom. vrednosti 47.000 kruna, za parohiju Sp. Idrija 22 komada u vred. 53.000, za parohiju Idriju 20 komada u nom. vred. 106.400 kruna, za dekanat Vipava 177 komada u vred. 325.000 kruna.« V tem seznamu ni govora o drugih prizadetih bitjih.

Kmalu nato je bila poslanska zbornica razpuščena in jaz »razrešen dolžnosti«.

Te dni sem čul, da je poslanec dr. Besednjak interveniral v Rimu pri ministrstvu, a da je naletel neki na precejšnje težkoče. Vztrajna akcija prizadetih bitij, podprta po našem poslancu, bo zlaščila težkoče ter bo prav gotovo uspela. Kako tudi ne? Naše obligacije so se na zahtevo laškega zaklada prijavile, vpisane so tudi bile pri tržaškem nadzorništvu, dasiravno interesentje niso prejeli potrdila o vpisu. Na podlagi teh vpisov so bili interesentje svoječasno prejeli dovoljenje za prenos obveznic iz Jugoslavije v Italijo.

Iz Zbora.

Memorandum

predsedništvu kr. vlade v roke ekscelenci Mussoliniju v Rimu.

Udruženje svečnikov sv. Pavla v Gorici kot zastopnik svega slovanskega svečenstva v juljski Krajini prosí Vašo Ekscelenco, da bi blagovolil vzeti v poštev sledeče naše želje in predloge:

1. *Krščanski nauk* na ljudskih šolah naj poučuje kakor do sedaj edino le dušni pastir in sicer v materinem jeziku. Vse ure poduka krščanskega nauka naj se honorirajo.

b) Uvede naj se krščanski nauk tudi na srednjih šolah v materinem jeziku ter verske vaje in sicer nedeljska sv. maša, vsaj trikratno prejetje sv. zakramentov sv. spovedi in sy. obhajila.

2. *Prireditve* cerkvenega značaja. Vlada se naproša, naj ne stavi nikakih ovir prireditvam cerkvenih organizacij in bratovščin.

3. *Bogoslovje*. Vlada se naproša naj štipendij 500:— lir letnih za bogoslovce poviša na višino štipendija, ki ga podeljuje visokošolcem. Ostane naj nezmajšano število sistemiziranih mest za bogoslovce v entralnem semenišču v Gorici, v centralnem semenišču naj se ustanovi štolica za slovenski in hrvatski jezik in za socialno vedo.

4. *Povzdig kuracij in vikariatov*. Vlada se naproša, da povzdigne vse kuracijske in vikarijske cerkve v župne in jim nakaže dotično dotacijo. Ob enem se naproša, da ohrani dosedanj zakon o kongruji, stanostnih dokladah in pokojnini dušnopastirskemu svečenstvu v veljavi s posebnim ozirom na draginjske razmere.

5. *Cerkveno premoženje* in pobožna volila naj ostanejo kakor do sedaj nedotaknjena.

6. *Vzpostavitev cerkva* naj se v interesu morale čim hitreje izvrši. Vojna odškodnina za cerkvene premičnine naj se izplača na podlagi vojnoškodninskih cenitev v denarju, kakor drugim zasebnim vojnim oškodovancem. Ravno tako naj vlada poskrbi za nadaljevanje vlijanja cerkvenih zvonov ter njih vzpostavitev na svoja mesta.

7. *Opcije*. Vlada se naproša, da revidira vsako posamezno prošnjo zavrnjenega državljanstva ter navede razloge tega postopanja in da optantu priliko in možnost zagovora. Optante, katerim so bile prošnje in rekuzir zavrnjeni, naj vlada pusti na svojih mestih z neprikrajšanimi pravicami.

8. *Redovniki*. Glede redovnikov se kr. vlada naproša, da ne stavi nikakih ovir vzpostavitvi »statu quo ante«, ker so neobhodno potrebni za versko in moralno povzdigo ljudstva.

Ad 1. a) Ohranijo naj se sistemizirana katehetska mesta in naj se ustanove nova po potrebi. — Potnine ostanejo v veljavi.

Občni zbor K. T. D.

v Gorici se bo vršil v četrtek dne 30. oktobra t. l., ob 9 uri v posvetovalnici Zadrúžne tiskarne z dnevnim redom v smislu pravil.

Sobratje!

Ker se bo vršil občni zbor Prosv. Zveze v nedeljo dne 26. okt. in ker marsikdo izmed sobratov ne bo mogel ta dan prisostvovati obč. zboru sklicuje odbor Prosvetne Zveze v četrtek, dne 23. t. m. ob 9h dop. v prostore Prosvetne Zveze enketo o prosvetni akciji. Prosimo nujno sobrate, naj se enketi gotovo udeležijo!

Bloke.

za »Naš dom« naj blagovolijo č. gg. vrniti najkasneje do konca oktobra!

Bogoklena grdobija.

»Slovenski Narod«, piše o marijanskem kongresu sledeče: »Višek nesramnosti je zahtevati od naprednega lista, naj podpira tako nemoralno in v strogem pomenu naravnost protiversko komedijo, kakor je bil I. marijanski kongres.« Katerz krščanska hiša se more še oskrunjati s takim časopisom?

Misijonska miloščina.

Kedar muha v močnik pade, se skuša izkobacati. 'Ubogí Vedrijan je padel v 10. šte. Zbornika v močnik pohvale. Skusimo torej ven iz tega tolste-ga močnika!

Tisti znesek ni bil ves darovan v »letojšnjem pol-letju«, ampak ga je več kot pol še iz l. 1923. Letos je bilo odposlano samo: a) za Družbo za širjenje sv. vere L 81.70, b) za sv. Detinstvo L 16.65, c) iz misijonske puščice L 9.60, č) miloščino sv. treh kraljev dan L 8.

Za naprej bodo doneski najbrže manjši, ker po-manjkanje raste, navdušenje pa ne. Tudi na naše brdo je namreč prišel glas o tistih slovesih na sa-mostanskih portah. Sitno je tudi, da nimamo lju-dem kaj v roke dati, ko se vpišejo v Družbo za širjenje sv vere. Posebno potrebno bi bilo, da bi otroci, ki so v sv. Detinstvu, imeli s tem kaj brati.

Preden iz močnika čisto odfrlim, bi dal en svet: Dajte v Zborniku — ko mu menda časih hoče gradi-va manjkati — natisniti, koliko se je n. pr. v l. 1923. po posameznih duhovnijah za posamezne misijonske namene nabralo. Bo dobra agitacija!

Vedrijanec.

Koristni migljaji.

Ene bukve sem kupil.

V K. T. D. seveda. Kupil sem jih že lani, ampak oni dan mi je prišlo na misel, da bi bilo dobro, to v Zborniku povedati. Dobil sem jih tako poceni, da ne maram praviti, ker bodo letos najbrže dra-žje. Vredne so pa veliko. Meni so se na moč pri-kupile; upam, da se bodo sobratom tudi.

Imam grdo navado, da rad gledam v omaro so-bratov, kakšne knjige imajo. Po mizi jim že tako vse prevržem. Pa teh bukev še pri nikomer nisem videl.

Te bukve imajo več sester, cela družina jih je. V novi izdaji so pa dosedaj menda še brez sester. Ena prejšnja izdaja je izhajala od l. 1856.—1859. Tudi tisto izdajo (v 6 snopičih) sem med nami ko-maj kje videl. Rekli soj da je jezik slab. Seveda so takrat nekoliko drugače pisali, kot smo mi vajeni. Zdi se mi pa, da so takrat kako reč boljše, bolj naravno, znali povedati kot mi.

Da ne bom preveč ongavil, naj povem, da so te moje bukve »Novi Zakon. Prvi del: Sv. evangeliij in Dejanje apostolov«. Seveda ne tista protestan-tovska izdaja, katere so bili pred leti precej na-trosili tudi po naši deželi, ampak katoliška izdaja. Po naročilu in pod varstvom rajnega lavantin-skega knežofskofa dr. Mihaela Napotnika jo je pri-redil Jožef Zidanšek, semeniški profesor v Mari-boru. Prevedena je po Vulgati in kratko razložena. Zato je lahko dobila cerkveno dovoljenje, katero je bilo dano 1916. in 1917. v petih rokih. Oblika: žepna izdaja. Natisnila in založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru 1918. Pisatelj predgovor je datiran 1. julija 1917., knežofskofovo priporočilo (K vpeljavi prvega dela poslovenjene Nove Zaveze) pa 1. maja 1919. Šlo je počasi, bila je vojska.

Morda se je kedo že pojezil: Ali je treba to tako na široko praviti! Ne vem, ali bi na široko ali na ozko povedal, da bi le dosegel, kar želim: Ta-le Novi Zakon naj bi najpoprej prišel na mizo vsem duhovnikom; ne morda v omaro kam v kot, ampak na mizo, da je vedno pri rokah; potem v knjižnice naših prosvetnih društev, v te v več izvodih; in sčasom v čim več krščanskih hiš.

Zakaj to izdajo tako hvalim? Ne samo zato, ker je ročna, ker je vezana, ampak bolj zato, ker je tako pregledna. Seveda je razdeljena na poglavja. Poglavja imajo ob robu štete vrste (verze), v tisku je pa navpična črtica, kjer se vrsta konča. Pred poglavjem je povsod kratek nadpis vsebine. Enak nadpis je tudi v poglavju samem, če se začne nov dogodek. N. pr. v 26. poglavju evangeliija po sv. Mateju je 5 takih nadpisov: na čelu nadpis: Jezus v Betaniji. Velikonočna večerja. — Po 20. vrsti nadpis: Jezus upostavi Najsvetejši zakrament. — Po vrsti nadpis: Jezus napove učencem, da se bo do vsi pohujšali nad njim. — Itd. Vsi nadpisi se-veda z debelejšimi črkami. Tako lahko hitro naj-dem dogodek, o katerem bi rad bral.

Na koncu sta dva abecedna registra, register oseb in reči, ter register krajev, potem še seznam evangelijev za nedelje in zapovedane praznike. Opazk (pod črto) bi rad več.

V Rimu imajo posebno društvo, ki izdaja in po-ceni širi prevod evangelijev in Dejanja apostolov, z imenom »Pia Società di S. Girolamo per la dif-fusione dei Santi Vangeli«. Jaz imam 115. izdajo, ki je izšla l. 1916. Veliko stotisoč teh knjižic je ta družba že takorekoč zastoj razposlala med ljudi.

Morda bi pri nas Mohorjeva družba kaj takega oskrbela.

Toliko beremo, časnike in razne knjige, sv. pis-mo pa tako malo. Zato tako manjka božjega duha, zato smo tako posvetni. Zato znamo tako malo premišljevat, zato smo tako raztreseni. Zato se tako bojimo zatajevanja, zato tako malo ljubimo Jezusa. Zato je v naših pridigah toliko — naše besede. Zato...

Veliki Lev XIII. je 13. dec. 1898. podelil odpus-tek 300 dni enkrat na dan vernikom, ki bodo brali vsaj četrt ure sv. evangeliij. Da bi jih bilo veliko, ki bi ta odpustek pogosto prejeli! Ali bova midva?

Misijonski koledar 1925.

Ob priliki lanskega kat. shoda in letos, ko smo bili na Marijanskem kongresu v Ljubljani, smo se z veseljem prepričali, da misijonska misel med Slovenci od dneva do dneva silno narašča.

Glasna priča naraščajoče misijonske vneme med slovenskimi verniki je tudi krasni koledar za l. 1925, ki ga sobratom prav toplo priporočamo. Stane 2 liri 50 stot. V lično opremljenem, z mno-gimi prav lepimi in zanimivimi slikami posejanem koledarju je cela vrsta zelo poučnih člankov, iz katerih bomo mi duhovniki lahko zajeli mnogo tvarine za govore o misijonih, naše verno ljudstvo pa se bo ob njih ogrelo za misijonsko misel ter tako luč krščanstva še bolj vzljubilo; saj Jezu-sove blagovesti ne moremo prav ceniti in ljubiti,

če ne vidimo temnega ozadja, ki ga tvori življenje bednih poganov, ki še vedno sedijo v senci smrti.« Ali ne opažamo na samih sebi, da se nam prikazuje sreča krščanstva v čedalje bolj solčnih obriših, čim bolj se poglobljamo v življenje in mišljenje milijarde poganov? Tako se bo tudi vera našega ljudstva tem bolj poživila in poglobila, in veselje do kraljestva božjega bo tem bolj razvelo vsa plemenita krščanska srca, čim globlje korenine požene med nami nad vse plodovita misijonska misel.

Pismo Jožefa Baetmanna iz Abesinije: »Ogromne množice« je pretresljiv klic svetega misijonarja po pomoči vernih katoličanov. Za moto temu članku bi lahko postavili besede sv. Janeza Zlato-usta: »Ni se mi posrečilo prepričati se, da bi se mogel zveličati tak, ki ni nikoli nič storil za zveličanje bratov.«

Zelo poučna je razprava največjega sodobnega misijonskega znanstvenika, univ. profesorja v Münstru, dr. Jožefa Schmidlin-a; v kratkih in kritično podanih črtah nam odkriva razgled. »Po katoliškem misijonskem svetu.«

Dr. Anton Zdešar, C. M. nam opisuje delovanje njegove družbe v vnanjih misijonih.

Pavlin Jernej pravi, da se moramo vnetati za misijone »Iz ljubezni do nebeške Matere.«

Naš rojak Ivan Martelanc, C. M. podaja kratko sliko velikega slovenskega misijonarja Ivana Mesarja. Ta životopis bo zlasti Goričane zelo zanimal, ker je bil Mesar Goričan, rojen l. 1673. v Gorici in krščen v stolnici.

Izpodbudno je vedeti, kako sodi o katoličanstvu neki japonski časnikar v pismu misijonarja Jožefa Kereca »Skrivnostni otok.«

Razmere »V osrčju Afrike« opisuje zelo lepo I. M., C. M. Tudi za evropske katoličane silno praktično - poučen je članek »Katoliški tisk na Kitajskem.«

Do solz bosta ganili pobožne bravce črtici: »Smrt 26 japonskih mučencev« in pa »Gobavka.«

Razveseljiva sta: »Poročilo iz našega misijonišča« (Groblje) in bilanca Misijonstvu na Slovenskem v l. 1923-24.«

V koledarju je tudi mnogo manjših črtic in lepih zgledov ter raznih zanimivih poročil iz misijonskih dežel. Še za smeh je poskrbljeno; otrokom v naših družinah bodo solze zaigrale v očeh, ko bodo poslušali in gledali. »Kako je Smuk potegnil Luka.«

Med članki je tudi več pesmic, ki jih je spesnil Škender; zelo uporabne so za razne misijonske prireditve.

Prav posrečena je tudi ta misel, da je uredništvo tudi za letošnji koledar omislilo lepo misijonsko pesem. Zložil jo je misijonar A. Mav. Naj jo cerkveni zbori pojo, saj pesem tako lahko najde pot v človeško srce.

Misijonski koledar nam je tako všeč, da se vrlcu uredništvu toplo zahvaljujemo in mu prav iskreno čestitamo, dragim sobratom pa ga še enkrat kar najbolj priporočamo.

Sobratje treba je tudi v naši škofiji nekoliko več zanimanja za misijone!

Kot misijonski delegat bi rad sprožil, ozir. podaril še eno misel. Če verniki želijo, da se misijonski prispevki naklonijo prav misijonišču v Grobljah, jih moramo poslati tja. V Ljubljani sem zvedel, da se oglašja precej misijonskih poklicev,

pa da nimajo kam ž njimi. Naš misijonski zavod se zatorej mora močno razširiti. Zato polagajmo našim pobožnim vernikom gori omenjeno »posebno željo« prav toplo na srce!
Dr. M. B.

Vtisi s I. marijanskega kongresa.

Zopet naj omenim le par stvari, saj smo tudi o tem kongresu že mnogo čitali in bomo še.

Vtisi? Mogočni in veliki.

1. Videli smo, kaj zamore doseči vztrajno, dvajsetletno delo... Taka impozantna množica iz ene organizacije na skupnem slavju! Veličasten pogled. In koliko jih je ostalo še doma? V živo smo čutili, kako smo pri nas še majhni in da moramo pospešiti svoje korake, ako nočemo predaletč zaostajati za svojimi brati in za drugim katoliškim svetom.

2. V nepreglednem sprevodu velike skupine otrok — žen — deklet — mladeničev — mož — akademikov — gospodov — gospe — gospodičen... vse te pestre slike so se vrstile in menjavale pred našimi očmi. Gledali smo, občudovali in mislili na Log, na naše razmere. O, lep je bil Log in v katerem pogledu morda celo lepši — pa zahotelo se nam je z vsjo silo po možkih vrstah, po družbah mož, mladeničev, gospodov, akademikov... saj jih skoro ne poznamo. Ali jih bomo videli kdaj tudi pri nas? Tu so stebri, tu najknejše jedro. O, dobro razumem g. svetnika Kalana, ako mu je pri pogledu na ta cvet krščanstva od veselja in ganutja večkrat porosilo oko...

3. Da cvet! Župnik Finžgar je dejal, da so gospodom, ki so obhajali po cerkvah, omahovale roke... Še med kardinalovo pontifikalno sv. mašo sem videl, kako so kmetski možje in fantje, pa tudi odlični gospodje čakali na sv. spoved in sv. obhajilo — v rokah knjižico ali pa rožni venec... In zopet se mi je zahotelo po tem in po onem, kar pri nas bolj redko opažamo. Odkrito povem: Veličastno je bilo zborovanje žen in deklet v nabito polni Unionovi dvorani, lep pogled na to morje ženskih kongregacij, a veliko več vtisa so naredile name skupine možkih, bodisi preprostih kakor tudi akademikov in zlasti še gospodov. Mogoče zato, ker jih pri nas še nimamo, gotovo pa tudi zato, ker te več odteljata.

4. Slavnostna akademija — poklonitev mladine Mariji. Osem mladih ljudi — štiri dekleta, štirje mladeniči — vsak z belo rožo v roki. Deklamacija — poklonitev belega cvetja... Kako pomembno! Dekleta sem že večkrat videl — (sicer so bili tudi glasovi zelo šibki) — toda fantje! Srebrni glasovi — čista izgovorjava, lepo prednašanje in srčno ljubezniv nastop, pa bela roža v roki... Kaj čuda, da je bilo v dvorani tiho kot v grobu — vsak je poslušal in se zamislil... Takrat sem šele živo začutil, kakšne mladeniče more vzgojiti Marijina družba. O, da bi jih že skoraj tudi pri nas! Začnimo vsaj z apostolstvom mož, da pridemo polagoma do Marijinih družb!

Naznanilo. Prihodnji številki »Voditelja Mar. dr.« bo dodana tudi posebna številka Vzajemnosti, kjer g. svetnik Kalan pod naslovom »Germania et Hollandia« docent« opisuje svoje vtise z Nemškega in s Holandskega. Silno zanimivo.

KNJIGARNA K. T. D. - GORICA - (Montova hiša)

ima v zalogi najnovejše izdaje

MISSALE ROMANUM

- I. Izd. Fr. Pustet: oblika 32×23 cm. Cene: vezano v črno usnje rudeča obreza Lit. 225.-, vezano v črno usnje zlata obreza Lit. 240.-, vezano v rudeče usnje zlata obreza Lit. 260.-.
- II. Izd. Dessain: oblika 32×23 cm, vezano v črno platno rudeča obreza Lit. 130.-, oblika 36×25 cm, vezano v črno platno rudeča obreza Lit. 160.-.

ZADRUŽNA TISKARNA GORICA - RIVA PIAZZUTTA 18 - GORICA

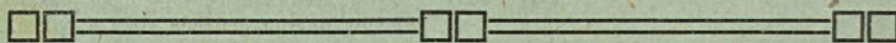
Se priporoča častiti duhovščini za vsa tiskarska dela.
Izvršuje vsa naročila točno in po konkurenčnih cenah.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

ARTURO DE ROSSI - GORICA

≡ CORSO VERDI (nasproti Semenišču) ≡

ZALOGA CERKVENIH PREPROG, ČEŠKEGA

IN DRUGEGA PLATNA. - VELIKA IZBERA

≡ NAJRAZLIČNEJŠEGA PERILA. ≡

